

§ 151

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle luonnonsuojelualueen perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelma hyväksymistä, Tahvonlahden harju

HEL 2021-005853 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle Helsingin Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen perustamista sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jere Salminen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen rajaus
- 3 Tahvonlahden harju lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kannanoton lähettäneet

Otteen liitteet
Esitysteksti

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus luonnonsuojelualueen perustamiseksi

Suojelun perusteet

Tahvonlahden harju on Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 kohde (<https://www.hel.fi/static/ymk/Iso.html>). Se esiintyy luonnonsuojeluohjelmassa nimellä Tahvonlahdenharju. Kaupungin luonnonsuojeluohjelmaa toteutetaan perustamalla luonnonsuojelualueita. Tahvonlahden harjun suojeluperusteita ovat geologinen muodostuma (toinen Helsingin hyvin säilyneistä harjuista) ja vanha mäntyvaltainen metsä. Lisäksi alue mainitaan suojeluohjelmassa arvokkaana lepakoiden ruokailualueena. Rantaniityltä on myös todettu kasvistollisia arvoja.

Alue täyttää luonnonsuojelualan perustamisen yleiset edellytykset (luonnonsuojelulaki 10 §): uhanalainen, harvinainen tai harvinaistuva eliölaji, eliöyhteisö tai ekosysteemi, jonka suojelutason säilyttämistä luonnonsuojelualan perustaminen parantaa.

Rauhoituksen tarkoitus

Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualan perustamisen tarkoituksena on geologisen muodostuman, luontotyyppien ja lajien säilymisen turvaaminen.

Valmistelu

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö on valmistellut luonnonsuojelualan perustamisesityksen. Lisäksi alueelle on laadittu konsulttityönä hoito- ja käyttösuunnitelma, joka on esityksen liitteenä 1. Suunnitelmassa on esitetty tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi ja alueen virkistyskäytön ohjaamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman luonnonsuojelualan perustamisen yhteydessä.

Alueella tehtiin tarvittavat luontoselvitykset vuonna 2019, ja luontotietoa täydennettiin vuosina 2020–2021 hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelun yhteydessä. Lisäksi vanhemmista luontoselvityksistä koottiin tieto- ja valmistelun tueksi.

Laajasalon luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelmista järjestettiin 30.3.2021 verkossa yleisötilaisuus, jossa käsiteltiin myös tulevaa Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualuetta. Tilaisuuteen osallistui 45 kaupunkilaista, jotka saivat kommentoida alueen suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta. Vastauksista julkaistiin tiedote kaupungin verkkosivuilla noin viikko tilaisuuden jälkeen (https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/Verkkotilaisuus_Laajasalon_Is-alueiden_hkst_vastaukset_kysymyksiin.pdf).

Luonnonsuojelualan perustamisesityksestä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta pyydettiin kannanotto Helsingin luonnonsuojeluyhdistykseltä (Helsy), Jyty Metropoli ry:ltä, Laajasalo-Degerö Seuralta, Stansvikin kyläyhdistykseltä ja Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringalta. Kannanoton lähettivät Helsy ja Stansvikin kyläyhdistys. Kannanottoja ja niihin laadittuja vastineita on käsitelty jäljempänä.

Alueen sijainti ja rajaus

Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualue sijaitsee Laajasalon Kruunuvooressa, Stansvikin kartanpuiston eteläpuolisella Tahvonlahdenniemellä. Alueen pinta-ala on 4,01 hehtaaria. Luonnonsuojelualueeseen kuuluu niemen länsirannalla kapea kaistale vesialuetta, muuten raja seuraa rannoilla vesirajaa. Pohjoisreunalla raja kulkee Stansvikin kartanon puistosuunnitelman puistona hoidetun osuuden rajaa ja ulkoilutietä pitkin. Luoteisosassa suojelualue ulottuu rantasaunan piha-alueen rajalle. Alueen rajaus on esitetty liitteessä 2.

Kiinteistötiedot ja omistus

Perustettava luonnonsuojelualue sijaitsee kiinteistöllä 91-412-1-253 Stansvik. Helsingin kaupunki omistaa kiinteistön.

Lainhuutotodistus on esityksen liitteenä 3.

Kaavatiedot

Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueella on voimassa asemakaava 11960 (<https://kartta.hel.fi/helreport/planpdfloader/?id=11960>). Kohteella on kaavassa merkintä VL/s (virkistysalue, jota tulee hoitaa siten, että sen geologia-, luonto- ja maisema-arvot säilyvät) ja W (vesialue). Yleiskaava 2016:een tuleva luonnonsuojelualue on merkitty virkistys- ja viheralueeksi. Oikeusvaikutteisella yleiskaavan Kaupunkiluonto-temakartalla se on suojeltavaksi tarkoitettu alue.

Luonnon yleispiirteet ja luontoarvot

Luontotyypit

Tahvonlahden harjun pääasiallinen luontotyyppi on rannikon kuiva kangasmetsä, joka on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen (EN). Metsän puusto muodostuu eri-ikäisestä männiköstä, jossa on kohtalaisesti lahoppuuta. Suuria mäntykeloja esiintyy melko paljon. Metsää on aikoinaan harvennettu. Lisäksi harjulla tavataan kymmenkunta vanhaa arkangelinlehtikuusta, joiden siemenistä on itänyt myös taimia. Kangasmetsän kenttäkerroksen valtalaji on mustikka ja avoimet kohdat ovat

runsasheinäisiä. Aluskasvillisuus on paikoin kulunut, ja etenkin niemen kärjessä se on tallauksen seurauksena kulunut kokonaan pois.

Luonnonsuojelualueen koilliskulmassa sijaitsee kauan sitten maa-aineksen ottopaikalle kehittynyt vaahteravaltainen jalopuumetsikkö. Metsävaahtera uudistuu nykyisin paikalla luontaisesti. Metsikössä kasvaa selvästi vaahteraa niukemmin myös muita jaloja lehtipuita: metsälehmusta, saarnea ja tammea sekä lisäksi hieman pähkinäpensasta.

Selvitysalueen rantoja kiertävät erilaiset merenrantaluontotyypit. Näistä Itämeren hiekkaranta on valtakunnallisesti luokiteltu erittäin uhanalaiseksi, muut elinvoimaisiksi. Koillisosassa on pienialaisesti suurruho- niittyä, joka vaihettuu tervaleppälehdoksi. Kangasmetsän ja avoimen rannan välissä on kapeana vyöhykkeenä pensasmaisia leppiä. Tahvonlahdenniemen itärannalla on kapea hiekkarantavyöhyke. Niemen länsirannalla on kivien, lohkareiden ja somerikon lomassa mosaiikkimaisesti kasvava runsaslajista rantaniittyä. Se on luontotyypiltään 'Itämeren sora- ja somerikkorantaa' sekä 'Itämeren kivikkoista niittyrintaa'. Niitty- rannalla rantavoimat ovat synnyttäneet monimuotoisen kasvillisuuden, jota hanhien laidunnus pitää matalana.

Niemen avoimille rannoille on levinnyt vieraslajiasetuksen perusteella torjuttavaa hyvin haitallista kurturuusua, joka on saatu merkittävästi harvenemaan kitkemällä. Muita tulevilla luonnonsuojelualueella tavattavia vieraslajeja ovat isotuomipihlaja ja terttuselja.

Eliölajit

Perustettavan luonnonsuojelualueen rannoilla kasvavia, huomionarvoisia kasvilajeja ovat monin paikoin tavattava, valtakunnallisesti vaarantunut (VU) keltamatara, alueellisesti uhanalainen ja Helsingissä hyvin harvinainen (RT) rantatyräkki sekä Helsingissä harvinainen isokäärmeenkieli. Muita mainittavia ovat isosappi, särmäputki, ruokopuntarpää, värimorsinko, rantanätkelmä, iharuusu ja niemenkärjessä kasvava kalliotuhkapensas. Vaahteralehdossa kasvaa lehtosaarni on silmälläpidettävä (NT) laji.

Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa vuosille 2015–2024 Tahvonlahdenharjulla mainitaan havaitun seuraavat lepakkolajit: viikisiippa, vesisiippa, pohjanlepakko ja pikkulepakko. Vuoden 2017 lepakkoinventoinnissa alueelta todettiin keskinkertaisia määriä lepakoita, pääasiassa viiksiippoja.

Tahvonlahdenniemeltä todettiin vuonna 2019 tehdyssä kovakuoriais- selvityksessä 164 lajia, joiden joukossa oli yli kymmenen harvinaista tai harvinaisehkoa lajia. Huomionarvoiset lajit ovat pääasiassa Suomen-

lahden rannoille tyypillisiä. Erikoisin alueelta havaittu laji oli uutena pääkaupunkiseudulle löytynyt murasonkiaislaji (*Carpelimus* sp.).

Tuleva luonnonsuojelualue sisältyy Tringa ry:n / Margus Ellermanin rajaamaan tärkeään Tahvonlahden linnustoalueeseen. Itse Tahvonlahden harjulta on ilmoitettu varsin vähän lintuhavaintoja, sen sijaan Stansvikin kartanon puistoalue on kartoitettu selvästi tarkemmin. Dokumentoidut lajit ovat enimmäkseen vesilintuja. Niistä isokoskelo on mahdollisesti pesinyt niemellä.

Alueen käyttö

Tahvonlahdenniemi on yhdessä Stansvikin kartanopuiston kanssa hyvin suosittua ulkoilualueutta. Ulkoilijat käyttävät aluetta erityisesti kävelyyn, jonka yhteydessä harrastetaan yleisesti koiran ulkoilutusta ja luonnon tarkkailua. Polkujuoksu on suosittu liikuntamuoto paikalla. Niemen kärki ja länsiranta houkuttelevat kauniina päivinä kerralla kymmenittäin luonnossa liikkujia ottamaan aurinkoa, eväretkelle ja uimaan. Paikalla vallinneen käytännön mukaan lähinnä itärantaa on käytetty koirien ulkoiluttamiseen. Niemen kärjessä kalastetaan, varsinkin siikaa keväisin. Rannoilla on useita nuotionpohjia. Stansvikin kyläyhdistyksen perinteenä on ollut polttaa juhannuskokko niemenkärjessä. Länsirannan pohjoispäässä, saunarakennuksen läheisyydessä on vanha ja huonokuntoinen ulkokuntoilupiste, jonka käyttö vaikuttaa vähäiseltä. Penkkejä on sijoitettu eri puolille niemeä. Alueella ei ole kaupungin ylläpitämiä palveluita.

Tahvonlahdenniemelle pääsee maitse ainoastaan puiston kautta. Niemellä on Stansvikinniemi-niminen pääreitti, joka kulkee harjun lakea pitkin niemen eteläkärkeen. Pääreitin lisäksi alueelle on syntynyt useita, enimmillään viisi harjun suuntaista polkua. Venelaitureita on molemmin puolin niemeä suunnitellun luonnonsuojelualueen pohjoispuolella, ja ainakin itäitärannalla on vierasvenepaikkoja.

Alueen vilkas virkistyskäyttö on kuluttanut erityisesti Tahvonlahdenniemen kärjen kasvillisuutta, ja siellä rannalle kulku on myös aiheuttanut sortumaa rantatörmään. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään erilaisten rakenteiden asentamista tulevalle luonnonsuojelualueelle kasvillisuuden ja pinnanmuotojen kulumisen vähentämiseksi.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

01.07.2021

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen
- maa-aineksen, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen
- kasvien ja sienten tai niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen
- luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen
- tulenteke, telttailu ja muu leirytyminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen

Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- liikkuminen tarkoitukseen merkittyjen polkujen ja ranta-alueiden ulkopuolella 1.9.-14.7. välisenä aikana
- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista
- ratsastus
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- liikkuminen jalan ja pyörällä tarkoitukseen merkityillä poluilla ja ranta-alueilla
- marjastus ja sienestys koko alueella 15.7-31.8. välisenä aikana
- toimintarajoitteisen henkilön liikkuminen sähkömoottoridulla apuvälineellä merkityillä poluilla ja ranta-alueilla
- vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että puiden rungot jätetään lahopuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen
- ulkoilureittien ja polkujen ylläpitoon ja turvallisuuteen liittyvät toimet
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla
- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä toimenpidesuunnitelmissa tarkemmin osoitetulla tavalla

Kannanotot

Helsy ry:

Kannanotossaan Helsy esitti pääasiassa positiivisia huomioita hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Yhdistys kannattaa paitsi Tahvonlahden harjun suojelua, myös sille esitettyjä luonnonhoitotoimia: rantaniityn hoitoa, la-

hopuun lisäämistä ja pihlajan rajoittamista männyntaimien ympäriltä. Lisäksi hoito- ja käyttösuunnitelmaan kuuluvia portaita, aitoja, kieltotau-
luja ja valvontaa pidetään järeinä, mutta tarpeellisina toimenpiteinä
kasvavan virkistyskäyttöpaineen kohteena olevalla alueella. Myös alu-
eelle ehdotettuja rauhoitusmääräyksiä kannatettiin.

Helsy ehdottaa suunniteltua luonnonsuojelualuetta laajennettavaksi
Tahvonlahdenniemen luoteiskulmassa sijaitsevalle rantakaistaleelle,
jonka se katsoo edustavan yhtä hyvin Itämeren rantaluontotyyppettä
kuin niemen muutkin rannat.

Helsy esittää, että lehtipuuston sallittaisiin kehittyä vapaasti tiheikköi-
seksi muualla kuin hoidettavien männyntaimien yhteydessä. Tämä
hyödyttäisi kannanoton mukaan alueelle kerääntyviä eläimiä, kuten
syksyllä paikalla pysähtyviä lintuparvia. Rantojen kulumista yhdistys
pyrkisi hillitsemään asentamalla kevyitä aitauksia rannoille rajoittamaan
kulkua vastaavasti kuin hoito- ja käyttösuunnitelmassa on esitetty har-
jun rinteelle.

Luonnonsuojeluyhdistys kannattaa kulumisen ja kasvillisuuden kehityk-
sen seurantaan vuosittain. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa oli suositeltu
kulumisen seurantaan enintään kolmen vuoden välein ja kasvillisuuden
kehityksen seurantaan noin viiden vuoden välein, mutta viimeistään en-
nen suunnitelman päivityksen yhteydessä eli arviolta noin kymmenen
vuoden kuluttua.

Vastine:

Helsyn ehdottama, perustettavan luonnonsuojelun laajentaminen
esityksen rajauksen luoteispuolelle mahdollistaisi kaupungin uhanalais-
ten luontotyyppien kartoituksissa todetun kahden luontotyyppikohteen
suojelun. Kohteet kuuluvat silmälläpidettävään luontotyyppiin 'Itämeren
kivikkoiset niittyrautat'. Toisen kohteen edustavuus on arvioitu kohta-
laiseksi, toisen hyväksi (paras edustavuusluokka on erinomainen). Täl-
tä kannalta niiden liittäminen suojelun alueeseen lisäisi niittyrautojen suo-
jelun kattavuutta Tahvonlahdenniemellä.

Osalla eteläisempää Itämeren kivikkoista niittyrautaa on voimassa ole-
vassa asemakaavassa 11960 sama merkintä, VL/s-1, kuin perustami-
sesityksen rajauksen sisällä. Lopulla tästä luontotyyppikohteesta ja
pohjoisemmalla niittyrautakohteella on merkintä VP/s (puistoalue, jota
tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen
arvo, maisemallinen arvo ja alueen geologiset arvot säilyvät). Lisäksi
kaava mahdollistaa laiturien rakentamisen molemmille kohteille. Stans-
vikin kartanopuistoon on myös laadittu puistosuunnitelma, joka seuraa
asemakaavan ratkaisuja.

Esittelijä katsoo, että Helsyn ehdotus suunnitellun luonnonsuojelualueen laajentamiseksi sisältäisi hyviä puolia luontoarvojen turvaamisen osalta, mutta laajentamiseen sisältyy eräitä ongelmia, joiden ratkaisu vaatisi Helsingin kaupungin sisäisiä viranomaisneuvotteluja. Ongelmiin ei välttämättä löytyisi ratkaisua, ja neuvotteluista saatava hyöty jäisi todennäköisesti vähäiseksi verrattuna niihin kuluviin resursseihin. Lisäksi tarvittaisiin merkittäviä muutoksia hoito- ja käyttösuunnitelmaan. Helsyn laajennusehdotus on myös osittain voimassa olevan kaavan vastainen.

Helsy ei käsittele kannanotossaan laajennusehdotuksen suhdetta suojelualueen yhtenäisyyteen. Kaupungin valmisteleman rajausehdotuksen laajentaminen erillisillä osa-alueilla ei ole esittelijän käsityksen mukaan hyvä ratkaisu varsinkaan siksi, että alueen käyttäjien olisi tällöin hyvin vaikeaa hahmottaa suojelualueen luoteisosassa alueen rajoja. Rantaluontotyyppikohteiden liittäminen luonnonsuojelualueeseen yhtenäistä aluerajausta käyttäen toteutuisi, jos rajaukseen liitettäisiin myös metsää tai vaihtoehtoisesti rantasaunan tonttia laitureineen sekä lisäksi kahden luontotyyppikohteen välistä, ihmisen selvästi muuttamaa ranta-aluetta. Jos yhdistäminen eteläisempään luontotyyppikohteeseen toteutettaisiin rantasaunan pohjoispuolelta metsän kautta, suojelualueen osaksi tulisi myös saunalle johtava ulkoilutie tai suojelualue jouduttaisiin katkaisemaan tien kohdalta.

Kaavassa ei ole muuten huomattavaa estettä VL/s-1-merkityn rantaosuuden kuulumiselle luonnonsuojelualueeseen, mutta laiturin rakentaminen heikentäisi tai supistaisi luontotyyppiä. Laiturin rakentaminen pitäisi sallia rauhoitusmääräyksissä. Suojelualueen ulottaminen puistoluuelle (VP/s) olisi selvästi erikoisempi ratkaisu kuin sen ulottaminen VL/s-1-alueelle. Todennäköisesti tästä seuraisi tarve kaavamutokseen.

Helsyn suositus tiheikköjen jättämisestä männyn taimien kasvun turvaamiseksi raivattavien laikkujen ulkopuolelle on ainakin pihlajan osalta yhteneväinen hoito- ja käyttösuunnitelman kanssa. Suunnitelmaan kuuluu vaahterantaimien raivaaminen kaikkialta kangasmetsästä. Vaahteraa kasvaa kangasmetsässä huomattavasti vähemmän kuin pihlajaa. Vaahteran raivaaminen ei vaikuta käytännössä tiheikköjen määrään harjulla.

Helsyn ehdotus ranta-alueiden kevyestä aitaamisesta muuttaisi hyvin radikaalisti Tahvonlahdenniemen nykyistä käyttöä, johon kuuluu oleellisesti virkistäytyminen veden äärellä. Esittelijä katsoo, että alueen nykyisen virkistyskäytön yhteensovittamista luonnonsuojelun kanssa on hyvä pitää alueen määräysten tavoitteena. Jos Helsy tarkoittaa kannanotossaan aitaamisella rantojen sulkemista ulkoilijoilta, kyse olisi mer-

01.07.2021

kittäviltä osin nykyisen virkistyskäytön lakkauttamisesta. On totta, että kulun rajoittaminen koko ranta-alueella varjेलisi paremmin sen luontotyyppejä ja kasvillisuutta, mutta samalla valvonnasta myös iltaisin ja viikonloppuisin tulisi välttämättömyys monen ulkoilijan kokiessa rajoittamisen kohtuuttomana toimenä. Samalla on kuitenkin todettava, että kaupunki on varannut Tahvonlahdenniemen pääasiassa luonnonsuojeluun, joten ulkoilukäyttö ei saa heikentää oleellisesti alueen luontoarvoja. On vaikea ennakoida, miten paljon ulkoilijamäärien kasvu vaikuttaa kasvillisuuden kulumiseen. Jos luontoarvot eivät säily hoito- ja käyttösuunnitelmissa esitetyillä keinoilla ja ehdotetuilla määräyksillä, niitä on muutettava eli suunnitelma päivitettävä ja ehdotettava määräyksiin tiukennuksia tilanteen muuttamiseksi.

Edelliseen liittyen Helsyn ehdotus kasvillisuuden kulumisen ja kehityksen seurannan toistotiheydestä on esittelijän käsityksen mukaan kannatettava. Alueen käyttöpaineen kasvaessa todennäköisesti nopeasti varsinkin kulumisen vuosittainen seuranta on perusteltua. Kasvillisuuden kehityksen tarkkaan seurantaan sitoutuminen vaatisi alueen kokoon nähden suhteellisen merkittävää resurssien kohdentamista alueeseen. Kulumisen seurannan yhteydessä voidaan seurata resurssien puitteissa myös kasvillisuuden muutoksia menetelmällä, joka ei perustu tarkkoihin lajikohtaisiin mittauksiin. Usein toistettavassa kasvillisuusseurannassa on parempi kiinnittää huomiota erityisesti harvinaisten ja uhanalaisten lajien, kuten keltamataran, rantatyräkin ja käärmeenkielen runsauteen ja dokumentoida niiden kasvupaikkojen säilyminen ja paikalla laajalti esiintyvistä lajeista mahdolliset runsauden muutokset karkealla luokituksella.

Stansvikin kyläyhdistys:

Stansvikin kyläyhdistys kannattaa Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen perustamista. Yhdistyksen kannanoton pääsisältö on vaatimus rajata Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualue paljon suunniteltua laajemmaksi. Kannanotossa viitataan Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmaan 2008–2017, jossa suojeltavan alueen pinta-ala oli 9,04 hehtaaria. Perustamisesityksessä suojeltavan alueen pinta-ala on 4,01 hehtaaria ja kannanotoilla olleessa hoito- ja käyttösuunnitelmassa pinta-alaksi ilmoitettiin 3,83 hehtaaria. Yhdistys esittää, että nykyiset luonnonsuojelualueet Vuorilahden paadet ja Stansvikin lehto- ja kaivosalue, kaupungin luontotietojärjestelmän tärkeät lintukohteet Tahvonlahden alue ja Varisluodonkari, suojeltu luontotyyppi Kruunuvuoren lehmusmetsikkö sekä nyt luonnonsuojelualueiksi ehdotetut Kruunuvuorenlampi ja Tahvonlahden harju tulisi yhdistää myöhemmin yhtenäiseksi laajaksi luonnonsuojelualueeksi pienten hajanaisten alueiden sijaan.

01.07.2021

Stansvikin kyläyhdistys viittaa lukuisiin luontoselvityksiin, joissa on todettu runsaasti luontoarvoja perustamisesityksen rajauksen ulkopuolelta, erityisesti kartanopuistosta ja Varisluodonlahden rannalta. Kannanotossa muistutetaan muun muassa Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinneissa raportoidusta, rajauksen luoteispuolelle jäävästä luontotyyppistä 'Itämeren kivikkoiset niittyraivat' ja pohjoispuolelle, kartanopuiston ja rajauksen väliin jäävästä kangasmetsäosuudesta. Yhdistys mainitsee myös erittäin uhanalaisen luontotyypin, 'Itämeren hiekkarannan' esiintymisestä Stansvikin uimarannan vieressä. Yhdistyksen esiin ottamat luontotyyppi-kohteet ulottuvat Koirasaartentielle ja Tahvonlahden perukkaan asti. Kannanotossa selostetaan myös lukuisia Tahvonlahdenniemen pohjoispuolelle sijoituvia arvokkaita lajiesiintymiä. Yhdistys toteaa, että lintujen parimäärät ovat harjun alueella selvästi alhaisempia kuin sen pohjoispuolella, missä ne ovat hyvin korkeita.

Vastine:

Esittelijä toteaa, että kaupungin vanhoja maankäyttösuunnitelmia ei voi ottaa tämän hetkisten luonnonsuojelualueita tai muita kohteita koskevien suunnitelmien lähtökohdaksi. Näin ollen kaupungin edellinen luonnonsuojeluohjelma vuosille 2008–2017 ei ole Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen rajaamisen kannalta merkityksellinen. Suojelualueen rajaamisessa on noudatettu voimassa olevan luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 suuntaviivoja, mikä on myös voimassa olevien yleiskaavan ja Stansvikin alueen asemakaavojen mukaista.

Suunnitellun luonnonsuojelualueen rajaaminen yhtä laajaksi kuin Stansvikin kyläyhdistys kannanotossaan esitti, voitaisiin toteuttaa vain lukuisten kaavamuutosten jälkeen. Osa alueella vaikuttavista kaavoista on tullut vastikään voimaan, joten kaavamuutosten mahdollisuus on käytännössä poissuljettu. Hyvin laajaan suojelualueeseen tulisi myös muun muassa teiden johdosta useita epätarkoituksenmukaisia katkoksia tai rasitteita, joten käytännössä suojelu ei toteutuisi yhtenäisesti.

Esittelijä ei kiistä kartanopuiston ja sen lähialueiden korkeita luontoarvoja, mutta Stansvikin kaavoitustilanteen perusteella ne voidaan turvata vain muiden suunnitelmien kuin Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen perustamisesityksen tai hoito- ja käyttösuunnitelman avulla. Suunnitellun suojelualueen pohjoispuolelle jäävien Tahvonlahdenniemen länsirannan merenrantaluontotyyppien kuulumista suojelualueeseen koskisivat ongelmat, joita on selostettu edellä Helsy ry:lle esitettyssä vastineessa.

Kommenteilla olleessa hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetty luonnonsuojelualueen rajaaminen ei vastaa kaikilta osin perustamisesityksen rajaus-

01.07.2021

ta. Stansvikin kyläyhdistyksen mainitsema, rajauksen ulkopuolelle jäävä kangasmetsäosuus kuuluu lähes kokonaan tulevaan suojelualueeseen. Ulkopuolelle jää eräin kohdin kapea kaistale, joka on merkitty kartanopuiston suunnitelmaan puistona hoidettavaksi alueeksi.

Yhteenveto luonnonsuojelualueen perustamisesitykseen sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaan tehdyistä muutoksista

Helsyn ehdotus kasvillisuuden kulumisen ja kehityksen seurannan toistotiheydestä huomioitiin muuttamalla hoito- ja käyttösuunnitelmaan kulumisen seuranta vuoden välein toistettavaksi.

Luonnonsuojelualueen perustamisesitykseen ei tehty muutoksia kannanottojen johdosta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Jere Salminen, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549
jere.salminen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Tahvonlahden harjun luonnonsuojelualueen rajaus
- 3 Tahvonlahden harju lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kannanoton lähettäneet

Otteen liitteet

Esitysteksti